

Ceterus Paribus 2007 Yılı Türk Turizminde Her Şey Çok Güzel Olacak!...

Nesrin YARDIMCI SARIÇAY

Gelin ata binmiş ya nasip demiş.

Türk turizminde de 2007 yılı turizm sezonu başladı.

Bakalım nasipte ne var.

Ancak; iktisatçıların deyimi ile ceterus paribus; yani diğer şartlar sabitken, Türk Turizminin 2007 yılında 2005 yılı rakamlarını yakalayacağı, hatta bu rakamların üzerine çıkacağını tahmin ediyoruz.

2005 yılı diyoruz çünkü 2006 yılı turizm sektörü açısından hüsrarla sonuçlanmıştı.

Ancak; 2005 yılı performansı ise hiç de fena sayılmazdı.

O yılda turizm gelirimiz, 18,2 milyar dolar düzeyine yükselmişti.

2006' da ise ne yazık ki bu rakam; 2005 yılına göre yüzde 7.2 geriledi ve Türk turizmi 2006 yılı sezonunu 16.8 milyar dolar ile kapattı.

Türkiye, 2007 yılı turizm sezonuna hızlı girdi.

Nitekim, 2007 yılı Ocak ve Şubat aylarında, geçen yılın aynı dönemine göre TUIK verileri dikkate alındığında, gelen turist sayısında yüzde 16'lık bir artış var.

Turizm Bakanlığı, 2007 yılı hedeflerini açıklamadı ancak; 2013 yılına kadar Türkiye'ye 38 milyon turist çekilmesinin hedeflendiği bilinmekte.

2007 yılına ilişkin tur operatörlerinin demeçleri dikkate alındığında, tur operatörü bazında 2006 yılına nazaran Türkiye'ye olan rezervasyonlarda, yüzde 10-15'lik bir artış olacağı bekleniyor.

Turizm Sektörü açısından Türkiye'nin sahip olduğu turizm potansiyelini yeterince değerlendiremediği, potansiyeli gelire çeviremediği ancak, bunu yapabilme gücüne de sahip olduğu bir gerçek.

Örneğin; ülkemizin konaklama kapasitesi açısından yeterli olduğunu belirtmek mümkün.

Tablo 1: Konaklama Kapasitesi

BÖLGELER	Yatırım Belgeli			İşletme Belgeli		
	TESİS	ODA	YATAK	TESİS	ODA	YATAK
MARMARA	159	18.155	41.011	520	37.922	78.137
EGE	414	37.909	82.879	683	60.605	126.801
AKDENİZ	352	48.587	105.890	688	91.505	193.241
İÇ ANADOLU	71	5.155	10.891	220	14.859	30.089
KARADENİZ	77	4.410	9.155	127	5.818	11.940
DOĞU ANADOLU	51	3.067	6.335	59	3.566	7.191
GÜNEY DOĞU ANADOLU	27	1.600	3.263	60	3.389	6.891
TOPLAM	1.151	118.883	259.424	2357	217.664	454.290

Kaynak: Turizm Gazetesi (2005 Yılı verileri.)

Tablo 1'den de görüleceği üzere; Türkiye'deki konaklama kapasitesi 2005 yılı itibarıyla 700 bin civarında.

Bu tesislerin büyük çoğunluğunun yıl boyunca kullanılabilir durumda olmadığını biliyoruz.

Nitekim; konaklama tesislerinin büyük çoğunluğunun kıyı kesimlerinde bulunması Türkiye'de kıyı turizminin hala önemli ölçüde ağırlığını koruduğunu göstermekte.

Bu durumu Türkiye turizmi açısından bir handikap olarak değerlendirmek mümkün.

Bu handikapın giderilmesi, elbette turizmin çeşitlendirilmesine ve konaklama tesisi yatırımlarının pazarlanabilir turizm potansiyeli olan bölgelere de yönlendirilmesine bağlı.

Nitekim, ülkemizde deniz, güneş, kum turizminin dışında dağ, yayla, kayak, manzara, macera vb. çok sayıda turizm türünün gündeme geldiği ve pazarlama ve tanıtım faaliyetlerinin bu doğrultuda gerçekleştirildiği görülmektedir.

2006 yılında aylara göre; turizm gelir ve giderleri Tablo 2' de gösterilmiştir.

AR&GE BÜLTEN 2007 MART - SEKTÖREL

Tablo 2: Aylara Göre Turizm Gelir ve Giderleri (2006 Yılı Verileri)

Aylar	Turizm geliri	Turizm gideri	Net gelir
Ocak	721.701.359	217.731.447	503.969.912
Şubat	548.591.507	164.398.492	384.193.015
Mart	731.338.163	185.700.509	545.637.654
Nisan	937.468.051	213.176.566	724.291.485
Mayıs	1.244.568.529	246.520.686	998.047.843
Haziran	1.510.903.579	286.924.245	1.223.979.334
Temmuz	2.355.736.172	376.654.201	1.979.081.971
Ağustos	3.162.678.007	256.349.360	2.906.328.647
Eylül	2.518.556.760	186.195.171	2.332.361.589
Ekim	1.450.099.364	214.864.803	1.235.234.561
Kasım	887.631.714	168.201.818	719.429.896
Aralık	781.615.801	225.552.194	556.063.607
Toplam	16.850.889.006	2.742.269.492	14.108.619.514

Kaynak: Turizm Gazetesi (2006 yılı verileri)

Görüldüğü gibi; 2006 yılındaki net turizm geliri 14 milyar dolar gerçekleşmiş tir ki bu rakam oldukça düşüktür.

Öte yandan; son yirmi yılda yabancıların ülkemizi ziyaret nedenleri de çok fazla değişmemiştir.

Nitekim ülkemize; yabancıların %50'ye yakını gezi ve eğlence amacıyla gelmekte olup, toplantı, ticari ilişkin, fuar, alışveriş amacıyla gelenlerin oranı hala çok düşük seviyelerde bulunmaktadır.

Tablo 3: Yabancıların Ülkemizi Ziyaret Nedenleri

Yapan Ziyaretçilerin Geliş Nedeni	2005
Gezi, Eğlence	48,3
Kültür	6,4
Sportif ilişkiler	1,2
Yakınları ziyaret	7,2
Sağlık	0,8
Dini	0,5
Alışveriş	5,3
Toplantı, konferans, kurs, seminer	2,0
Görev	4,2
Ticari ilişkiler, Fuar	3,0
Transit	2,0
Eğitim	0,4
Diğer	3,0
Berberinde giden	15,7
TOPLAM	100,0

Kaynak: Turizm Gazetesi

Ülkemize gelen yabancı ziyaretçilerin seyahati organize etme biçimi açısından bir değerlendirme yapacak olursak; 2006 yılında ülkemize gelen turistlerin %60,7'sinin

AR&GE BÜLTEN 2007 MART - SEKTÖREL

paket tur yani seyahat acentaları vasıtası ile %39,3'ünün de bireysel olarak geldikleri görülmektedir.

Aynı şekilde, Türkiye'ye gelen yabancı ziyaretçilerin gelir düzeyleri açısından bir değerlendirme yapıldığında, 2005 yılı itibariyle ülkemize gelen turistlerin %72,25'inin orta gelir, %14,52'sinin düşük gelir, %13,23'ünün de yüksek gelir düzeyinde olduğunu belirtmek mümkündür.

İstatistiklerden de görüleceği üzere, GSMH içerisindeki payı %5, ihracat gelirleri içerisindeki payı ise %25 düzeyine yükselmiş olan turizm sektörü giderek artan oranlarda gelişme eğilimindedir ve gerek alt yapı gerekse üst yapı açısından Türkiye turizmi, mevcut performansından daha yükseğini gösterebilme kudretine sahiptir.

Ülkemiz turizmi açısından önemli olan 100 milyon dolara yükselen tanıtım bütçesinin uygun pazarlama ve tanıtım stratejileri doğrultusunda, doğru hedef kitlelere pazarlanabilme olanağının yaratılmasıdır.

EK: Ülkemize Giriş Yapan Ziyaretçiler(Ocak-Şubat Dönemi, 2006,2007 yılları)

Giriş Yapan Ziyaretçiler(2006-2007 Ocak –Şubat Dönemi)

MİLLİYET	2006	2007	Değişim
ALMANYA	243 721	272 980	12,01
AVUSTURYA	23 017	24 704	7,33
BELÇİKA	15 454	18 563	20,12
DANİMARKA	8 685	10 042	15,62
FİNLANDIYA	2 080	3 321	59,66
FRANSA	39 370	48 330	22,76
HOLLANDA	39 360	41 821	6,25
İNGİLTERE	39 544	51 331	29,81
İRLANDA	2 398	3 298	37,53
İSPANYA	7 937	13 881	74,89
İSVEÇ	8 384	10 429	24,39
İTALYA	21 108	29 684	40,63
LÜKSEMBURG	192	329	71,35
PORTEKİZ	954	1 626	70,44
YUNANİSTAN	32 454	38 060	17,27
POLONYA	6 144	8 226	33,89
MACARİSTAN	4 226	4 418	4,54
ÇEK CUM.	3 147	3 634	15,48
SLOVENYA	1 267	3 035	139,54
SLOVAKYA	1 726	2 138	23,87
ESTONYA	475	642	35,16
LETONYA	1 052	2 350	123,38
LİTVANYA	1 196	2 057	71,99
MALTA	164	214	30,49
G. KIBRIS	259	462	78,38
AB TOPLULUĞU	504 314	595 575	18,10
İSVİÇRE	12 132	14 383	18,55
İZLANDA	111	178	60,36

AR&GE BÜLTEN 2007 MART - SEKTÖREL

MİLLİYET	2006	2007	Değişim
NORVEÇ	4 277	4 799	12,20
AVRUPA OECD	520 834	614 935	18,07
A.B.D.	29 554	31 804	7,61
AVUSTRALYA	4 844	5 092	5,12
JAPONYA	14 971	22 405	49,66
KANADA	4 121	4 541	10,19
G.KORE	17 582	21 818	24,09
MEKSİKA	637	730	14,60
YENİ ZELLANDA	670	690	2,99
TOPLAM OECD	593 213	702 015	18,34
AZERBAYCAN	49 107	53 681	9,31
BELARUS (B. RUSYA)	4 115	4 359	5,93
ERMENİSTAN	3 671	4 640	26,40
GÜRCİSTAN	51 877	74 219	43,07
KAZAKİSTAN	9 802	12 578	28,32
KIRGIZISTAN	10 119	6 226	-38,47
MOLDOVA CUM.	12 361	15 138	22,47
ÖZBEKİSTAN	2 893	4 210	45,52
RUSYA FED.	68 745	89 327	29,94
TACİKİSTAN	1 146	2 661	132,20
TÜRKMENİSTAN	5 290	7 636	44,35
UKRAYNA	32 151	39 285	22,19
B.D.T	251 277	313 960	24,95
BOSNA HERSEK	3 671	4 991	35,96
HIRVATİSTAN	2 458	3 681	49,76
SİRBİSTAN & KARADAĞ	13 162	11 936	-9,31
MAKEDONYA	13 037	10 040	-22,99
YUGOSLAVYA	32 328	30 648	-5,20
ARNAVUTLUK	4 039	4 842	19,88
BULGARİSTAN	173 589	161 724	-6,84
ROMANYA	21 075	30 500	44,72
DİĞ. AVRUPA	2 613	1 108	-57,60
TOP.DOĞU AVRUPA	484 921	542 782	11,93
CEZAYİR	4 452	4 860	9,16
FAS	3 495	3 874	10,84
LİBYA	3 010	3 722	23,65
SUDAN	264	479	81,44
MISIR	3 685	6 158	67,11
TUNUS	5 090	4 932	-3,10
GÜNEY AFRIKA CUM.	622	764	22,83
DİĞ. AFRIKA	4 321	2 561	-40,73
TOPLAM AFRIKA	24 939	27 350	9,67
B.A.EMİRLİĞİ	454	595	31,06
BAHREYN	335	262	-21,79
KATAR	85	156	83,53
KUVEYT	416	726	74,52
UMMAN	13	95	630,77

AR&GE BÜLTEN
2007 MART - SEKTÖREL

MİLLİYET	2006	2007	Değişim
IRAK	12 974	17 930	38,20
LÜBNAN	2 636	3 214	21,93
ÜRDÜN	4 283	4 853	13,31
S.ARABİSTAN	1 504	2 298	52,79
SURİYE	36 590	40 709	11,26
K.K.T.C.	19 716	23 264	18,00
İSRAİL	23 284	29 151	25,20
YEMEN	209	327	56,46
DIĞ. BATI ASYA	312	288	-7,69
TOP. BATI ASYA	102 811	123 868	20,48
BANGLADEŞ	248	284	14,52
ÇİN HALK CUM.	6 610	8 693	31,51
ENDONEZYA	456	679	48,90
FİLİPİNLER	2 144	2 894	34,98
HİNDİSTAN	2 969	3 658	23,21
İRAN	62 001	71 809	15,82
MALEZYA	1 890	2 568	35,87
PAKİSTAN	1 534	2 035	32,66
SİNGAPUR	1 035	1 586	53,24
TAYLAND	651	611	-6,14
DIĞ.GÜN.ASYA	2 730	4 025	47,44
TOP.GÜN.ASYA	82 268	98 842	20,15
TOPLAM ASYA	185 079	222 710	20,33
DIĞ. KUZEY AMERİKA	201	193	-3,98
DIĞ. ORTA AMERİKA	129	188	45,74
ARJANTİN	669	983	46,94
BREZİLYA	1 604	2 223	38,59
KOLOMBİYA	238	200	-15,97
ŞİLİ	583	529	-9,26
VENEZÜELLA	178	318	78,65
DIĞ.GÜN.AMERİKA	284	385	35,56
TOP.GÜN.AMERİKA	3 556	4 638	30,43
TOPLAM AMERİKA	3 886	5 019	29,16
OKYANUSYA	11	11	0,00
MİLLİYETSİZ	1 853	1 943	4,86
YABANCI TOPLAM	1 293 902	1 501 830	16,07

Kaynak: Turizm Bakanlığı (2007 Yılı Verileri)